

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/260/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113219617
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2113219617.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľov: 1/ S. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, P., 2/ C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. P. X, P., obaja zastúpení advokátkou: JUDr. Magdaléna Lesayová, AK so sídlom Hlavná 27/1, Trnava, proti odporkyňi: R. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, P., zastúpená advokátkou: JUDr. Viera Laczová, AK so sídlom Dolné Bašty 2, Trnava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní navrhovateľov 1/, 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo 6. februára 2014, č. k. 16C 513/2013-80, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Uznesením napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zastavil konanie a zaviazal navrhovateľov 1/ a 2/ zaplatiť odporkyňi spoločne a nerozdielne trovy konania vo výške 135,76 eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím úst. § 80, § 104 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v konaní tunajšieho súdu 37C 23/2007-187 bolo právoplatne rozhodnuté a určené vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti. Účastníkmi tohto konania boli i navrhovatelia, na strane odporcov. Ich vzájomný návrh bol zamietnutý. V dôvodoch rozhodnutia je síce uvedený nedostatok naliehavého právneho záujmu, tento však nemôže byť v tomto konaní dôvodom na zmenu rozhodnutia súdu o určení vlastníctva, v ktorom konaní sa súd zaoberal aj námietkami navrhovateľov v tom konaní na strane odporcov. Rozhodujúce pre posúdenie prekážky veci rozhodnutej je skutočnosť, že súd sa zaoberal všetkými okolnosťami vzniku, prechodného zániku a trvania vlastníckeho práva odporkyne, ako predbežnú otázku riešil platnosť, resp. neplatnosť zmluvy o zabezpečovacom prevode práva, ktorú uzavrela R. T. s FINANCREAL s r. o. Trenčín, pričom dospel k záveru, že zmluva je v rozpore s dobrými mravmi a je neplatná. Vlastnícke právo odporkyne trvá a navrhovatelia neuviedli žiadny relevantný dôvod na spochybnenie tohto práva, ani skutočností, ktoré by po právoplatnom rozhodnutí súdu nastali. Svoj nárok odvodzujú od právnych úkonov realizovaných v nadväznosti na neplatné právne úkony, o ktorých bolo právoplatne rozhodnuté, pričom už v tomto konaní namietali navrhovatelia zhodné skutočnosti. V danom prípade sa jedná o tú istú nehnuteľnosť /predmet konania/, v ktorom boli účastníkmi ako navrhovatelia, tak odporkyňa, nárok vyplýva z rovnakých tvrdení, ako bol uplatnený v predchádzajúcom konaní. Z uvedených dôvodov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a z dôvodu prekážky veci rozhodnutej konanie zastavil. Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. úspešnej odporkyňi priznal súd náhradu trov konania titulom právneho zastúpenia za prevzatie a prípravu zastúpenia, vyjadrenie á 60,07 eur, paušál á 7,81 eur v zmysle § 11 ods. 1 písm. c/ vyhl. č. 655/2004 Z. z.

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovatelia 1/ a 2/ ktorým žiadali, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a nariadil súdu prvého stupňa vo veci ďalej konať alternatívne, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil a aby vyslovil vo

svojom potvrdzujúcom uznesení, že je prípustné dovolanie pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Vo svojom odvolaní uviedli, že nesúhlasia s názorom súdu prvého stupňa, pretože sú presvedčení, že v predmetnej veci súd prvého stupňa nepostupoval správne, keď dospel k záveru, že vo veci je daná neodstrániteľná prekážka konania a to prekážka rozhodnutej veci. Sú toho názoru, že v žalovanej veci nie je daná prekážka res iudicata pretože pôvodný vzájomný návrh S. V. a C. D. v konaní vedenom na Okresnom súde v Trnave pod sp. zn. 37C 23/2007 bol zamietnutý iba z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu pretože navrhovateľa 1/ a 2/ (v konaní pod sp. zn. 37C 23/2007 boli v postavení odporcov 2/ a 3/) boli v tom čase zapísaní na LV č. XXXX v Správe katastra Trnava ako vlastníci predmetného bytu a súd sa ďalej nezaoberal tým, či im prislúcha alebo neprislúcha vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti a nezaoberal sa ani ďalšími nimi tvrdenými skutočnosťami, čo je zrejme z rozhodnutí prvostupňového i druhostupňového súdu. Samotný odvolací súd vo svojom rozsudku zo dňa 12. septembra 2012 sp. zn. 11Co 218/2011 konštatuje, že pokiaľ by navrhovateľa 1/, 2/, ktorí v tom čase mali postavenie odporcov 2/ a 3/ chceli žalovať určenie svojho vlastníckeho práva, toto môžu až po tom, ako prestanú byť vlastníckmi predmetného bytu. Z týchto dôvodov navrhovateľa 1/ a 2/ tvrdia, že rozsudok Okresného súdu v Trnave zo dňa 24.6.2009 sp. zn. 37C 23/2007-187 a doplniaci rozsudok toho istého súdu zo dňa 16.8.2010 sp. zn. 37C 23/2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 12.9.2012 sp. zn. 11Co 218/2011-277, nie je takým rozhodnutím o veci, ktoré by bránilo prejednaníu ďalšej žaloby o určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti.

K odvolaniu navrhovateľov zaslala písomné vyjadrenie odporkyňa, prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, v ktorom uviedla, že žiada, aby odvolací súd v celom rozsahu potvrdil rozhodnutie Okresného súdu v Trnave zo dňa 6.2.2014, nakoľko je vecne správne. Vo svojom vyjadrení ďalej poukázala na skutočnosť, že Krajský súd v Trnave, ako odvolací súd v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 37C 23/2007 okrem iného konštatoval, že odporcovia 2/ a 3/ okrem nedostatku naliehavého právneho záujmu neuviedli žiadne nové a relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé na zmenu rozsudku Okresného súdu v Trnave č. k. 37C 23/2007 a tak považuje za správne, že výlučnou vlastníčkou spornej nehnuteľnosti je navrhovateľka (v tomto konaní odporkyňa). Navrhovateľa ani v tomto svojom návrhu neuviedli iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného návrhu. Je preto toho názoru, že navrhovateľa touto žalobou nemôžu zhojiť to, čo nedosiahli v predchádzajúcom spore na určenie vlastníckeho práva k bytu, keď súd neakceptoval ich návrh na zamietnutie žaloby, ani ich vzájomný návrh a v konaní dospel k názoru, že odporkyňa má nárok na určenie vlastníckeho práva a preto nie je možné v tomto konaní určiť, že vlastníckmi spornej nehnuteľnosti sú navrhovateľa 1/ a 2/, každý v podiele 1/2. Jediný argument na to, aby súd prejednal určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, navrhovateľa uvádzajú skutočnosť, že vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti nadobudli dobromyseľne a to na základe kúpnej zmluvy zo dňa 16.7.2007 od vlastníka odlišného od osoby R. T., avšak ich návrhu nie je možné vyhovieť aj z dôvodu, že ich konanie nebolo od počiatku dobromyseľné a bolo v rozpore s dobrými mravmi a tak svoju nepriaznivú situáciu môžu riešiť len vo vzťahu s predávajúcim I. I. a nie s vlastníčkou R. T..

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podali včas oprávnené osoby - účastníci konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľov je dôvodné pretože rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je vecne správne.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 16C/513/2013 je návrh navrhovateľov, ktorým sa domáhajú, aby súd určil, že sú podielovými spoluvlastníkmi každý v podiele 1/2 - nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území P., obec P., okres Trnava, zapísané na liste vlastníctve č. XXXX Správy katastra Trnava ako byt č. XX na trinástom poschodí bytového domu - 78 b. j. - I. XX, súpisné číslo XXXX na parc. reg. „C“ č. 8399/94, vchod: I. XX a spoluvlastnícky podiel prislúchajúci bytu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu vo veľkosti 4099/444331.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým zastavil konanie a zaviazal navrhovateľov spoločne a nerozdielne zaplatiť odporkyňi trovy konania vo výške 135,76 eur.

Odvolační soud sa na základe doterajších výsledkov súdom prvého stupňa vykonaného dokazovania nemohol stotožniť s tým, ako uzavrel otázku posúdenia po právnej stránke nedostatku podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť a to prekážku rozsúdenej veci.

Predovšetkým je potrebné uviesť a to napriek presne opačnému názoru súdu prvého stupňa, že odvolací súd sa nemohol stotožniť s argumentáciou obsiahnutou v odôvodnení napadnutého uznesenia podporujúcou zvolený spôsob rozhodnutia, teda záver o tom, prečo v prejednávanej veci sa súd nebude zaoberať návrhom vo veci samej, a to z dôvodu existencie neodstrániteľnej prekážky konania, ktorou je prekážka veci rozhodnutej.

Z návrhu navrhovateľov vyplýva, že podaným návrhom sa domáhajú určenia, že sú podielovými spoluvlastníkmi každý v podiele 1/2 k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa katastrálnom území P., obec P., okres Trnava, zapísané na liste vlastníctve č. XXXX Správy katastra Trnava ako byt č. XX na trinástom poschodí bytového domu - 78 b. j. - I. XX, súpisné číslo XXXX na parc. reg. „C“ č. 8399/94, vchod: I. XX a spoluvlastnícky podiel prislúchajúci bytu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu vo veľkosti 4099/444331 a to na tom skutkovom základe, že vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti nadobudli dobromyseľne na základe kúpnej zmluvy zo dňa 16.07.2007, ktorú uzatvorili s predávajúcim I. I.. Vo svojom návrhu ďalej uviedli, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy na príslušnom liste vlastníctva neboli zapísané žiadne poznámky a na kúpu a rekonštrukciu nehnuteľnosti si museli vziať úver, ktorý toho času aj riadne splácajú. Poukázali na to, že princíp dobrej viery je možno chápať ako jeden z kľúčových prejavov princípu právnej istoty, ktorý je odvodený od normatívneho princípu právneho štátu. Neplatnosť zmluvy môže pôsobiť výlučne medzi stranami tejto zmluvy, nemôže mať však vplyv na riadne nadobudnuté vlastnícke právo tretej osoby. Z rozhodnutia Krajského súdu v Trnave zo dňa 12. septembra 2012 č. k. 11Co/218/2011-277 vyplýva, že odporcovia S.S. a C. D. sa vzájomným návrhom zo dňa 11.05.2009 domáhali proti navrhovateľke R. T. určenia, že sú podielovými spoluvlastníkmi bytovej nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na ulici I.. XX bytu č. XX a to každý v podiele 1/2. Návrh odôvodnili tým, že sú zapísaní ako podieloví spoluvlastníci k predmetnej nehnuteľnosti a žalobou, ktorú podala navrhovateľka je spochybnené ich vlastnícke právo k označenej nehnuteľnosti, keď toto sa stalo ohrozeným a ich postavenie ako vlastníkov je neisté, v čom spočíva ich naliehavý právny záujem na podaní tohto vzájomného návrhu. Súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 24. júna 2009 č. k. 37C/23/2007-187 v spojení dopĺňacím rozsudkom č. k. 37C/23/2007-245 vzájomný návrh S.S. a C. D. ako odporcov 2/ a 3/proti navrhovateľke zo dňa 07.05.2009 o určení, že sú podielovými spoluvlastníkmi predmetnej bytovej nehnuteľnosti každý v podiele 1/2 zamietol a určil, že výlučnou vlastníčkou predmetných nehnuteľností je navrhovateľka. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí konštatoval, že v samotnom konaní na návrh navrhovateľky je riešená otázka vlastníctva k nehnuteľnosti, ktorá mohla byť riešená iba dvoma spôsobmi a to vyhovením návrhu, kedy by vlastníčkou bola navrhovateľka alebo zamietnutím návrhu, kedy by vlastníckou boli odporcovia 2/ a 3/. Momentálne na LV sú zapísaní ako vlastníci nehnuteľnosti práve odporcovia 2/ a 3/ každý v pomere jedna polovica, preto rozhodnutie súdu o takomto istom určení by bolo nelogické a úplne nemožné. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa v časti zamietnutia vzájomného návrhu odporcov 2/ a 3/, v časti určenia vlastníckeho práva navrhovateľky k predmetnému bytu a v súvisiacej časti náhrady trov prvostupňového konania. Vo svojom rozhodnutí odvolací súd konštatoval, že súd prvého stupňa správne po vyriešení si predbežnej otázky neplatnosti zmluvy o zabezpečovacom prevode práva dospel k záveru, že navrhovateľka je vlastníčkou predmetného bytu, keďže odporca 1/ spol. FINANCREAL s.r.o. sa na základe uvedenej zmluvy nemohol stať vlastníkom predmetného bytu. Čo sa týka vzájomného návrhu o určení vlastníckeho práva odporcov 2/ a 3/ k predmetnému bytu správne súd prvého stupňa skonštatoval, že odporcovia 2/ a 3/ nemajú naliehavý právny záujem v tomto konaní za takto zisteného skutkového stavu, keď obaja sú spoluvlastníkmi predmetného bytu na určení ich vlastníckeho práva. Keďže doposiaľ sú spoluvlastníkmi predmetného bytu a sú aj ako spoluvlastníci zapísaní na liste vlastníctva. Pokiaľ by chceli žalovať určenie vlastníckeho práva svojho toto môžu až potom, ako prestanú byť vlastníckymi predmetného bytu. Takže súd prvého stupňa správne posúdil nedostatok naliehavého právneho záujmu v tomto konaní a na takomto určení, ktorý nedostatok naliehavého právneho záujmu aj riadne a dostatočne odôvodnil. Odvolatelia navyše vo svojich odvolaniach neuviedli žiadne nové a relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé na zmenu napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihlíada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (*rei iudicatae*) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam konania a jej existencia v každom štádiu konania vedenie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Pokiaľ súd právoplatným rozhodnutím zamietne určovaciu žalobu (o tom, či to právo alebo právny vzťah, príp. povinnosť existuje alebo neexistuje podľa ust. § 80 písm. c) O.s.p.) bez toho, aby záväzne posúdil (ne) existenciu práva alebo právneho vzťahu medzi účastníkmi nejde o rozhodnutie, ktoré by zakladalo prekážku právoplatnej rozhodnutej veci podľa § 159 ods. 3 O.s.p. pre novú určovaciu žalobu (porovnaj napr. Zo súdnej praxe č. 19/2004, R15/2005).

V právnej veci vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 37C/23/2007 bol vzájomný návrh - určovacia žaloba S.S. a C. D. k spornej nehnuteľnosti zamietnutá z dôvodu, že nepreukázali súdu naliehavý právny záujem na takejto určovacej žalobe. Uvedeným rozsudkom tak nedošlo k záväznému posúdeniu (ne)existencie ich právneho vzťahu k spornej nehnuteľnosti, označeného určovacou žalobou, preto takéto rozhodnutie z vecného hľadiska (totožnosti predmetu konania) nie je prekážkou rozhodnutej veci pre určovaciu žalobu v tomto konaní. Z odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Trnave zo dňa 12. septembra 2012 jednoznačne vyplýva, že vzájomný návrh odporcov ohľadne určenia ich spoluvlastníctva k predmetnému bytu bol zamietnutý z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu, nakoľko v čase rozhodovania pred súdom prvého stupňa ako aj v čase rozhodovania pred odvolacím súdom boli ako podieloví spoluvlastníci zapísaní na liste vlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti. Ďalej z rozhodnutia vyplýva, že pokiaľ by chceli odporcovia žalovať určenie svojho vlastníckeho práva k predmetnej spornej nehnuteľnosti, toto môžu až po tom, ako prestanú byť vlastníkami predmetného bytu. Aj keď odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľov poukázala na skutočnosť, že odvolací súd v závere svojho odôvodnenia taktiež uviedol to, „...že S.S. a C. D. ako odvolatelia vo svojich odvolaniach neuviedli žiadne nové a relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé na zmenu napadnutého rozhodnutia...“, v danom prípade sa toto konštatovanie týkala iba posúdenia naliehavého právneho záujmu odporcov ohľadne ich vzájomného návrhu, avšak nie hodnotenia iných právnych a skutkových okolností týkajúcich sa ich vzájomného návrhu.

Na základe uvedeného, je tak odvolací súd toho názoru, že súdom prvého stupňa uvádzané skutočnosti (totožnosť predmetu konania s právoplatne rozhodnutou vecou vedenou na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 37C/23/2007) neboli v prejednáwanej veci spôsobilé založiť prekážku veci právoplatne rozhodnutej v zmysle ust. § 159 ods. 3 O.s.p., a preto tak neboli dôvodom na zastavenie konania pre existenciu neodstrániteľnej prekážky konania podľa ust. §104 ods. 1 veta prvá O.s.p..

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Uvedené rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.